

450 שנה להולדתו של סרואנטס

450 years since
the birth of
CERVANTES

547 ■ 2/1997 ■ אדר א' התשנ"ז

מיגל דה סרואנטס (1616-1547)

מיגל דה סרואנטס סאודרה (Miguel de Cervantes Saavedra) נולד ב-1547 באלקלה דה הנארס (Alcalá de Henares) אשר בספרד. מעט ידוע על קורות חייו, אולם בשנים האחרונות הולכת ומשתרשת הדעה שהיה "נוצרי חדש", כלומר צאצא ליהודים שהמירו את דתם. בחייו למודי-הסבל ידע עליות ומורדות - ובעיקר מורדות. בצעירותו נלחם בקרב לפנטו (Lepanto) הנודע (1571), שבו נפצע בחזהו וידו השמאלית שותקה כליל. ב-1575 בשובו לספרד, נתקלה אוניתו בספינות טורקיות והוא נפל בשבי. סרואנטס נלקח לאלז'יר, עד שנפדה בקושי רב בידי משפחתו כעבור חמש שנים. "לה-גאלאטיאה" (La Galatea), ספרו הראשון ראה אור ב-1584, כשהוא בן שלושים ושבע, אך לא הותיר רושם כלשהו. לפרנסתו עסק סרואנטס במלאכות שונות, כגון הספקת מזון לצי הספרדי וגביית מיסים מטעם מלכות גרנדה, שמהן לא רווח נחת. פעמיים הוחרם על ידי הכנסייה ופעמיים הושלך לבית-הסוהר בגין הסתבכויות כספיות. על דבר מאסר נוסף של סרואנטס ב-1602 או ב-1603 אין הוכחות בדוקות. ב-1605, והוא כבן שישים, יצא לאור חלקו הראשון של "דון קיחוטה" (Don Quijote), שיזכה אותו בהצלחה חסרת תקדים. ספרו נדפס במהדורות רבות ובזה אחר זה התפרסמו יצירות נוספות מפרי עטו: "נובלות אקסמפלאריות" (Novelas ejemplares) (1613), "המסע לפארנאסוס" (Viaje del Parnaso) (1614), "קומדיות ומערכונים" (Comedias y entremeses) (1615) ו"פרחילס וסיגיסמונדה" (Persiles y Sigismunda) (1617). תהילתו המאוחרת לא שינתה כמעט את מצבו הכספי החדון. ב-1616, שנה לאחר הופעת החלק השני של "דון קיחוטה", נפטר סרואנטס, ומשפחתו לא היתה מסוגלת לשאת בהוצאות קבורתו.

"דון קיחוטה" נחשב לא רק לרומאן המודרני הראשון אלא גם למעולה ולמשפיע שבהם. בין מעריצי סרואנטס נמנו גדולי הסופרים. דניאל דפו (Daniel Defoe), מחבר "רובינזון קרוזו", עמד על היסוד הקיחוטי ביצירתו. סטנדר ופולבר הכירו בהשפעה המפרה של "דון קיחוטה" על כתיבתם. פוקנר היה חוזר וקורא את הרומאן כשם - כדבריו - אחרים קראו את התנ"ך. דמות האביר, השבוי עד כדי טירוף בעולמם של ספרים, שנתפסו בעיניו כמקור האמת וכמורי-דרך לתיקון-עולם, מצא תהודה מיוחדת ב"עם הספר", שראה בו מעין דמות סימלית לגורלו. לא בכדי שתיים מן היצירות הגדולות ביותר בספרות העברית החדשה נושאות את חותמו המובהק של "דון קיחוטה": "מסעות בנימין השלישי" מאת מנדלי מוכר ספרים ו"הכנסת כלה" מאת ש"י עגנון. הניסיון הראשון לעבד את הרומאן לעברית נעשה בידי נחמן פרנקל ב-1871 ונשא את השם המוזר: "ספר אביונעם הגלילי או המשיח

האוויל". עיבודו המקוצר של ח"נ ביאליק (1912) התקבל בהתלהבות ונקרא בצמא על-ידי רבבות של קוראים עבריים. תרגומו המלא הראשון של "דון קיחוטה" נעשה בידי נתן אגמון (ביסטרצקי) ב-1958, ולאחרונה יצא תרגום מלא נוסף מאת ביאטריס סקרויסקי-לנדאו ולואיס לנדאו (1994). בין העיבודים הבולטים של "דון קיחוטה" למדיום אמנותי אחר יש למנות את ההצגה "איש לאמאנטה" שהוצגה בארץ ב-1967 בתיאטרון של גיורא גודיק.

זה כארבע מאות שנים רוכב דון קיחוטה על סוסו רויסינאנטה ולצידו נושא כליו סנצ'ו פאנסה, רכוב על חמורו. הם חיים בתוך היצירה וגם מחוצה לה, כדמויות מוכרות לכל. האחד הוא המטורף הטוב, המופלא, הטראגי והמצחיק, הנלחם ללא לאות בטחנות הרוח של מציאות פגומה. האחר הוא איש העם הפשוט, הדבק באדונו כמו הגוף בפש. כל עוד ייקראו ספרים ובני-אדם יחלמו, הם ימשיכו במסעם.

ד"ר לואיס לנדאו החוג לספרות עברית, אוניברסיטת בן גוריון

"זאב" (יעקב פרקש)

יעקב פרקש המוכר בכינוי "זאב" נולד בשנת 1923 בבודפשט, הונגריה. עלה לארץ בשנת 1947. מגיל צעיר נמשך "זאב" לעיתונות. כבר בגיל 12 ייסד, ערך וכתב - בכתב ידו - עיתון מקומי. נהג לצייר על שולי ספרי הלימוד והמחברות - פרצופים מצחיקים ובכך החל מסע של אלפי קריקטורות. כיום משמש כקריקטוריסט בעיתונים "מעריב" משנת 1952, ו"הארץ" משנת 1962. ב"מעריב" איוריו קשורים לטקסט, ובי"הארץ" הוא משמש כקריקטוריסט פוליטי יומי.

רבים מצויירי הועתקו במרוצת השנים על ידי העיתונות העולמית.

"זאב" זכה במספר פרסים, האחרון: פרס ישראל לעיתונות 1993. ערך 7 תערוכות יחיד ברחבי הארץ, ובחיל הציג עבודותיו בצרפת, אנגליה, הודו וארה"ב. כמו כן הוציא לאור מספר ספרים.

מעצב הבול: יצחק גרנות

Stamp Designer: Y. GRANOT

450 Years Since the Birth of CERVANTES

Miguel de Cervantes Seavedra was born in 1547 in Alcalá de Henares, Spain. Little is known of his life, but in recent years, common opinion is that he was a "New Christian" (a descendant of a Jewish family who had converted to Christianity). He knew much suffering in his life. In 1571, at the age of 24, he fought in the famous Lepanto Battle, during which he was wounded in the chest, and his left arm was completely paralyzed. In 1575, on his return to Spain, his ship ran into Turkish vessels and was taken captive. Cervantes was held prisoner in Algeria for five years, until his family finally managed, with great difficulty, to get him released. In 1584, when Cervantes was 37 years old, his first book, **La Galatea**, was published, however the response was not impressive. To earn his livelihood, Cervantes held many unsatisfying jobs, such as supplying the Spanish Armada with food and collecting taxes for the Granada government. Cervantes was excommunicated by the Church on two occasions, and was imprisoned twice for financial entanglements.

In 1605, the first part of **Don Quixote** was published, bringing the 60 year old author unprecedented acclaim. His masterpiece was published in numerous editions, followed by several other literary works: **Exemplary Novels** (1613); **Voyage to Parnassus** (1614); **Comedies and Interludes** (1615); and **Persiles and Sigismunda** (1617). His belated fame, however, barely altered his difficult financial position. Cervantes died in 1616, one year after the second part of **Don Quixote** was published, and his family was unable to pay for the funeral. **Don Quixote** is considered not only the first modern novel, but also as one of the finest and influential of modern works. Cervantes' admirers include some of the greatest authors. Daniel Defoe, author of **Robinson Crusoe** recognized Quixotic elements in his writing. Stendhal and Flaubert admitted the tremendous influence Don Quixote had on their art. Faulkner acknowledged that he read and reread Don Quixote as often as others do the Bible.

The character of the knight, captivated by the world of the written word until near madness, who perceives books as the origin of truth and as guides to correcting the wrongs of the world, has evoked special meaning among the "People of the Book", the Jewish People, who saw the valiant knight as symbolic of their own fate. It is not by chance that two modern Hebrew works bear the clearly discernable stamp of Don Quixote: **Travels of Benjamin The Third** by Mendel Mokher Sefarim (Mendeli the Book Seller) and **The Bridal Canopy** by S.Y. Agnon. In 1871, Nahman Fraenkel attempted the first Hebrew version of the novel, under the strange title of **Avinoam The Galilean, or The Foolish Messiah**. H. N. Bialik's abridged translation (1912) was well received by many readers of Hebrew. The first full length version of Don Quixote was translated by Nathan Agmon (Bistrisky) in 1958, and an additional full length translation by Beatriz Zakroiski-Landau and Luis Landau (1994) has recently been published. One of the most significant adaptations of Don Quixote to a different media is undoubtedly the musical play **The Man of La Mancha**, produced on stage in Israel in 1967 at the Giora Godik theatre.

Don Quixote has ridden his horse Rocinante, with his faithful manservant, Sancho Panza, on top of his donkey, for the past 400 years. They live both inside and outside literature, characters with whom all are familiar. One is a benevolent madman, wonderful, tragic and funny, tirelessly fighting the windmills of an imperfect reality, and the other is a simpleton, adhering to his master as the body

חותמת-
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

does to the soul. As long as people read books and dream, the journey of these two literary heroes will continue.

Dr. Luis Landau
Department of Hebrew Literature
Ben Gurion University

"Ze'ev" (Ya'acov Farkas)

Ya'acov Farkas was born in Budapest, Hungary in 1923 and emigrated to Eretz Israel in 1947. The name Ze'ev (Wolf in English), which he is known by professionally, is a translation of his surname into Hebrew.

His interest in journalism began very early; from publishing a local news sheet for his village at the age of 12, drawing caricatures of his teachers, keeping a cartoon diary in a labour camp during World War II, and producing a weekly news sheet whilst in a detention camp in Cyprus to his job as an illustrator and theatrical cartoonist with Ma'ariv in 1953, with whom he has been ever since. In 1962 Ze'ev was invited by the editor of Ha'aretz to produce a daily political cartoon and in 1963 he was given a whole page to himself in the weekly supplement. He also produced a weekly sports cartoon for Ha'aretz, under the title "Free Kick". And today Ze'ev still analyses events with his wry humor and has contributed immeasurably to the establishment of the political cartoon as an integral part of Israeli journalism with its objective of expressing political and social messages.

His political cartoons have been reproduced in newspapers and magazines throughout the world. Ze'ev has received a number of prizes, the last one being the 1993 Israel Prize for Journalism. He has given 7 One-Man Exhibitions in Israel and also in England, France, India and the USA and he has published several books.

450 Years Since the Birth of CERVANTES

Issue: February 1997
Artist: "Ze'ev" (Ya'acov Farkas)
Designer: Y. Granot
Stamp Size: 25.7 mm x 40 mm
Plate no.: 305
Sheet of 15 stamps, Tabs 5
Printers: E. Lewin - Epstein Ltd.
Method of printing: Offset

450e Anniversaire de la naissance de CERVANTES

Emission: Février 1997
Artist: "Ze'ev" (Ya'acov Farkas)
Dessinateur: Y. Granot
Format: 25.7 mm x 40 mm
No. de planche: 305
Feuille de 15 timbres, Bandelettes: 5
Imprimerie: E. Lewin - Epstein Ltd.
Mode d'impression: Offset

450° Aniversario del nacimiento de CERVANTES

Emission: Febrero de 1997
Artista: "Ze'ev" (Ya'acov Farkas)
Dibujante: Y. Granot
Tamaño de Sello: 25.7 mm x 40 mm
No. de plancha: 305
Pliego de 15 sellos, Bandeletas: 5
Imprenta: E. Lewin - Epstein Ltd.
Sistema de impresión: Offset

השירות הבולאי - טל' 03-5123933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel. 972-3-5123933

12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo